

ת"פ 51440/05/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 51440-05-20 מדינת ישראל נ' פלוני (אחר/נוסף)

בפני
בעניין: כבוד השופטת בכירה שרון לארי-בבלי
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ תביעות ש"י

נגד
הנאשם פלוני (אחר/נוסף)
ע"י ב"כ עו"ד חלאילה

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בשתי עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ובעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, שביצע כלפי אשתו.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן (תיקון מיום 1.11.20), ביום 15.5.20, בעקבות ויכוח שנתגלע בין בני הזוג, הכה הנאשם במתלוננת וחבט בידיו באזור פניה. כדי למנוע מהמתלוננת לצעוק, דחף מגבת לפיה. כשניסתה לברוח וקראה לעזרת משפחתו של הנאשם (שהתגוררה באותו בניין), הכה אותה הנאשם באמצעות נעל בגב ובידיים. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת שטפי דם, ושפתה התחתונה דיממה. בהמשך הצליחה המתלוננת לברוח יחד עם בנם הפעוט, ונכנסה לרכב של בני הזוג. נטען שהנאשם הגיע לרכב בעת שהמתלוננת ניסתה להניע אותו ובעט בדלת הרכב ובמראה הימנית. המתלוננת הצליחה לברוח לבית של שכנתה. אז, שלח לה הנאשם הודעות בהן איים עליה שאם תתלונן עליו במשטרה היא "משחקת בחיים שלה", וכן שיפגע בגופה ובחייה.
3. לפי האישום השני, בעקבות ויכוח נוסף שפרץ בין בני הזוג, הנאשם בעט בחוזקה בדלת החדר, שנשברה, שלף ממנה מסמר ובאמצעותו שרט את המתלוננת בזרוע ובמרפק ימין. כתוצאה מכך נגרמו לה שטפי דם בזרוע ופצע מדמם במרפק. עוד נטען שהנאשם שבר את מיטת בנם הפעוט ושלאחר שהכה במתלוננת, לקח את מכשיר הטלפון שלה ונעל אותה ואת בנם בבית למשך שבוע ימים.
4. בגין מעשים אלו, ולאחר שמיעת הוכחות, הרשעתי את הנאשם בעבירות המפורטות בסעיף 1 לעיל. הרשעתי נשענה על עדותה המהימנה של המתלוננת בצירוף עדות אמה ועדות הנאשם עצמו. עוד מצאתי חיזוקים בעובדה שניגשה מיד לקבלת טיפול רפואי (בצירוף המסמכים המעידים על החבלות) וכן בעובדה שניגשה מיד לאחר האירועים להתלונן במשטרה.

תסקיר שירות המבחן

5. שירות המבחן פירט בהרחבה את קורות חייו של הנאשם בתסקיר, ובפרט תיאר את המערכת הזוגית בין הנאשם למתלוננת. נמסר מפי הנאשם שלא התעוררו בעיות התנהגות במהלך השנים ושהוא הקפיד

להתרחק מאנשים ומאירועים בעייתיים. הנאשם נעדר עבר פלילי.

6. לאחר שיחה גם עם המתלוננת, שירות המבחן התרשם ממערכת יחסים זוגית המבוססת על כוחנות ושתלטנות מצידו של הנאשם שמתרכז בסיפוקו העצמי בלבד ולא מגלה אמפתיה וקשב כלפי אשתו. עוד צוין שיש קנאה הדדית במערכת היחסים הזוגית, ושייתכן שהנאשם מקבל חיזוק להתנהגותו מסביבתו הקרובה ולכן אינו מצליח לראות את הבעייתיות שבמעשיו. עוד התרשמו שהנאשם מתקשה בוויסות דחפים ושהוא בעל צורך בשליטה, דברים המתבטאים בעיקר בקשר הזוגי. לדברי שירות המבחן, ניכר שהנאשם מתקשה להגיע לתובנות ביחס לצדדים השליילים והאלימים שבהתנהגותו, והדבר בא לידי ביטוי גם בנטייתו להקטין ולטשטש את המיוחס לו. מן הצד השני, התרשם שירות המבחן שלנאשם יש מקורות תמיכה קרובים ובטוחים, ושלצורך השנים ניהל אורח חיים נורמטיבי ומתפקד לרוב, דבר שהתבטא גם ביציבות תעסוקתית. עם זאת, לאור הקושי של הנאשם לקחת אחריות על מעשיו ולראות את החומרה שבהם, ולאור ההתרשמות מרמת סיכון גבוהה לעבירות חוזרות והיעדר מוטיבציה לטיפול, לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית לגביו.

7. לאחר הערת ב"כ הנאשם לפיה שירות המבחן התייחס לכלל העבירות שהופיעו בכתב האישום, ולא רק לעבירות בהן הורשע, ועל כן התקשה הנאשם לקחת עליהן אחריות, הוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר חדש. בתסקיר המשלים שהוגש צוין שירות המבחן שהנאשם לקח אחריות מסויימת למעשיו ושנראה שהוא רוצה לתקן את דרכיו לאור המחירים הכבדים שהוא משלם בעקבות ההליך הנוכחי. עם זאת, היות והנאשם ממשיך לצמצם את חומרת מעשיו ומגלה היעדר מוטיבציה לטיפול, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו.

8. אשר להמלצה לעניין העונש, שירות המבחן העריך שהנאשם זקוק למסגרת יציבה והרתעתית שתמחיש לו את חומרת מעשיו ואת הבעייתיות שבהתנהגותו והמליץ על עונש מאסר קצר שירוצה בדרך של עבודות שירות - כדי לצמצם את הפגיעה בו ובמשפחתו.

טיעוני הצדדים לעונש

9. **ב"כ המאשימה** טענה לאחר קבלת התסקיר הראשון. היא ציינה שבמעשיו של הנאשם נראים תעוזה, אכזריות וחוסר גבולות - כאשר הכה את המתלוננת ללא רחמים כאשר בנם שהה בבית. לדבריה, הערך החברתי שנפגע הוא שלמות גופו, בטחונו ושלוות נפשו של האדם, וכן ערך השמירה על מרחב בטוח מאליויות במסגרת מערכת היחסים הזוגית והמשפחתית. המאשימה עתרה למתחם שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל, ולענישה נלווית. ב"כ המאשימה סברה שיש להטיל על הנאשם עונש מרתיע משום שלאחר הליך שלם של ניהול הוכחות לא נראה שהנאשם לוקח אחריות מלאה על מעשיו ומבין את חומרתם, ולכן עתרה לעונש בגבולו העליון של המתחם - 15 חודשי מאסל בפועל, מאסר על תנאי, התחייבות וקנס. לאחר קבלת התסקיר המשלים, ציינה ב"כ המאשימה ששירות המבחן עדיין לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, אלא רק בהמלצה עונשית. זאת, לאור המשך נקיטת הנאשם בעמדה קורבנית ומצטדקת. על כן, לא שינתה מעמדתה שהוצגה לאחר התסקיר הראשון.

10. **ב"כ הנאשם** ביקש להפנות את הנאשם לממונה על עבודות השירות, ולגזור עליו עונש בהתאם באם יימצא מתאים. הוא צוין שהנאשם מודה ולוקח אחריות על מעשיו ושהוא מבין את הטעות שעשה. עוד צוין

שהמתלוננת חזרה לגור איתו במהלך ניהול ההוכחות, ואף באה איתו לבית המשפט.

11. לאור בקשה זו, הוריתי לממונה על עבודות השירות לזמן את הנאשם ולבחון את האפשרות שהנאשם ירצה עונש מאסר בעבודות שירות. בהמשך, התקבלה חו"ד הממונה לפיה הנאשם מתאים לריצוי עונש של מאסר בעבודות שירות.

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

12. כידוע, בקביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב ב**ערך החברתי** שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

13. הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה נשוא כתב האישום הוא הגנה על שלומה הגופני, ביטחונה האישי ושלוות נפשה של המתלוננת.

14. בשנים האחרונות אלימות כלפי נשים הפכה מכת מדינה, והתוודענו לעוד ועוד מקרים בהם איבדו נשים את חייהן על ידי בני זוגן. כמות המקרים מעוררת בהלה של ממש. בשורה ארוכה מאוד של פסקי דין הודגשה החומרה היתרה הטמונה בעבירות המבוצעות בתא המשפחתי והצורך בענישה מחמירה בצדן. כך למשל, צוין כי "עבירות אלימות במשפחה הן תופעה נפסדת המהווה נגע רע בחברה, ועל רשויות החוק והמשפט לעשות כל שביכולתן כדי להביא למיגור תופעה זו" (רע"פ 1884/19 **שמריז נ' מדינת ישראל**, פס' 12 (פורסם בנבו, 14.03.19)).

15. לרוב, המדובר באלימות המתבצעת בחדרי חדרים, רחוק מן העין, באופן המקשה על גילוייה עד אשר אוזרת הנפגעת את האומץ להביא את מצוקתה לידיעת גורמי אכיפת החוק במטרה להביא לריפוי מצבה. ראו לעניין זה הדברים שהובאו על ידי כב' השופט אלרון:

"עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלוות חייו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג" (רע"פ 2486/19 **נאטור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.4.19), פס' 10).

16. לצד זאת, אין לחדד שלעיתים המדובר באירועי אלימות חד פעמיים, אשר הינם תולדה של רגעי לחץ ומשבר, ואשר אינם מאפיינים את חייהם המשותפים של בני הזוג. ברור שאין בכך כדי להפחית מחומרת המעשה. בהקשר זה ראוי לציין, שאלימות בתא המשפחתי לובשת צורות שונות. לעיתים, כלל אין המדובר באלימות פיזית, שאם באלימות נפשית בלתי פוסקת שנועדה להטיל אימה על הנפגעת באופן שוטף. במקרים אחרים, ייתכן ומדובר יהיה באלימות כלכלית, שנועדה למנוע את עצמאותה של הנפגעת באופן המחזק את התלות והצורך שלה בפוגע. כך או אחרת, בתי המשפט הדגישו את הצורך להילחם בתופעת האלימות במשפחה.

17. בחינת נסיבות ביצוע העבירה בענייננו מובילה למסקנה שהפגיעה בערך המוגן הינה ברף הבינוני-נמוך. מעובדות כתב האישום ומהראיות שהוצגו בפני עולה תמונה של אלימות שהופנתה כלפי המתלוננת לאחר יכוחים שפרצו בין השניים, שבגינם מצא הנאשם לנקוט באלימות כלפי המתלוננת ובכך להשתיקה. דומה שהנזק הפיזי שנגרם למתלוננת איננו ברף הגבוה. הנאשם הכה את המתלוננת פעמיים, אולם ברור וידוע שלצד הנזק הפיזי, ניצב הנזק הנפשי והפגיעה בתחושת הערך העצמי של המתלוננת.

18. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה שבעבירות בהן הורשע הנאשם, משיתים בתי המשפט מנעד רחב מאוד של עונשים הנע בין ענישה הצופה פני עתיד ועד מספר חודשי מאסר בפועל. כבר נפסק לא אחת שכל מעשה אלימות שונה בנסיבותיו ובחומרתו, באופן המשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם. עוד יוזכר שמדיניות הענישה הנוהגת הינה אך אחד הגורמים בקביעת מתחם העונש ההולם (ראו והשוו, בשינויים המחייבים, ענישה ומתחמי עונש הולם במקרים הבאים: רע"פ 1536/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.03.20); רע"פ 1884/19 **שמריז נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.03.19); רע"פ 6464/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.10.18); רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 02.05.16); רע"פ 303/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.06.16); עפ"ג 41415-04-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.08.15); ת"פ 32056-01-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 29.12.14)).

19. בנסיבות האמורות אני סבורה שמתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

20. הלכה פסוקה קבעה שעל בתי המשפט מוטל תפקיד חשוב בהגנה על הנפגעות באמצעות ענישה מחמירה בעבירות של אלימות במשפחה. כך למשל, נפסק כי "בית משפט זה קבע, וחזר וקבע, כי עבירות אלימות נגד נשים במסגרת התא המשפחתי יזכו ליחס מחמיר [...]". החמרת הענישה במקרים אלה מייצגת את חשיבותו של הערך המוגן שמונח על הכף, והוא "לספק ביטחון לכל אישה ואישה בביתה, מקום מבצרה, בחיק משפחתה" (שם, שם) (ע"פ 6968/16 **אודי גרני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.05.18)).

21. זאת ועוד; לאחרונה ניכרת מגמת החמרה בעבירות המבוצעות במסגרת התא המשפחתי. מגמה זו נועדה, כאמור, לסייע במיגור התופעה, ולתת משקל משמעותי לשיקולי הרתעה. יודגש שהחמרה כאמור נכונה לכלל עבירות האלימות במשפחה - בין אם ברף הגבוה ובין אם ברף הנמוך - וברי שהדבר תלוי בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה (לעניין הצורך בהחמרה בענישה בעבירות אלמ"ב ראו: רע"פ 1536/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.03.20), בפס' 7; רע"פ 149/19 **פפאשווילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.01.19), בפס' 11; רע"פ 6464/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.10.18), בפס' 7; ע"פ 5307/17 **חלאג' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.07.18); רע"פ 1884/19 **שמריז נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.03.19)).

22. למותר לציין שאין המדובר בהחמרה אוטומטית, וברור שהדבר יתקיים ברוח עקרון הברזל בדבר ענישה אינדיבידואלית. בנסיבות המקרה דנא, עולה שהנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי לו הסתבכות ראשונה בפלילים. יתר על כן, עולה שהנאשם והמתלוננת שיקמו את היחסים ביניהם ולמדו איך להימנע מויכוחים ומהסלמתם.

זאת אני למדה מתסקיר שירות המבחן שתשאל גם את המתלוננת עצמה, מדברי ב"כ הנאשם בפניי שהצהיר על חזרתה של המתלוננת לבית המשותף ועל כך שהמתלוננת התלוותה לנאשם בדיונים האחרונים וכן לפגישה אצל הממונה על עבודות השירות. בנוסף, שירות המבחן התרשם שההליך הפלילי היווה גורם מרתיע עבור הנאשם. נתונים אלה שצוינו לעיל מחזקים את הסברה שהנאשם נעדר דפוסים עברייניים ושמדובר בהתנהגות שלא תישנה. יש לקוות שאכן כך הדבר.

23. הנאשם כפר באשמה ובחר לנהל את משפטו. ברור לכל שאין לזקוף לחובתו את ניהול ההליך. ניהול ההליך אינו מעלה ואינו מוריד בגזירת עונשו של נאשם. לנאשם זכות בסיסית ויסודית לעמוד על חפותו, ואין הדבר יכול לשמש שיקול עצמאי להחמרה בעונשו (ראו לעניין זה ס' 40יא(6) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן ראו למשל ע"פ 4597/13 אנטוניו פיצו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.09.2014)). עם זאת, הוא איננו "יכול להנות ממשקל זהה של הקלה בגזר דינו כפי שנהנה זה אשר חסך את ניהול ההליך כולו והודה באשמתו מיד לאחר ביצוע העבירה" (ע"פ 7721/11 זובידאת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.07.12)).

24. באיזון בין השיקולים השונים - בהם הצורך בהרתעה כללית בעבירות אלימות במשפחה מחד, ובהיעדר עבר פלילי ודפוסים עברייניים מאידך - אני סבורה שיש להימנע מהשתת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, ותחת זאת להשית על הנאשם עונש מאסר שירות בעבודות שירות. הגם שמדובר בנאשם הנעדר עבר פלילי, הרי שנדרשת ענישה מרתיעה ומחדדת גבולות אשר תבטא את שאט הנפש ממעשים כגון דא.

25. על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. תשעה חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו, שירותו בדרכ של עבודות שירות. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי ביום 1.3.2022 בשעה 08:00 במרכז למורשת מלחמת ששת הימים בגבעת התחמושת, בכתובת זלמן שרגאי 5, ירושלים.
- ב. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת אלימות, לרבות איומים.
- ג. בהינתן שבני הזוג חיים יחד אמנע מהשתת פיצוי או קנס.

26. מזכירות תשלח ההחלטה לממונה על עבודות שירות.

27. ככל שקיים פיקדון בתיק - יוחזר לנאשם.

28. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן היום, י"ב אדר א' תשפ"ב, 13 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.